

A barlang szájánál

2147

Az előrelátó embert mindig is foglalkoztatta, miként előzheti meg gondosságával a rázúduló bajokat, de rá kellett, hogy jöjjön: a legaprólékosabb jövőbetekintéssel sem lehet kivédeni a váratlan eseményeket, katasztrófákat. Némi okoskodással arra a következtetésre kellett jutnia, hogy ha nincsenek kezünkben az elhárításhoz elegendő eszközök, akkor legalább a beavatkozás, a károk csökkentése, a bajok orvoslása legyen gyors és minél fájdalommentesebb. Embertársain többségében így-úgy él a segítségnyújtás olthatatlan szándéka, ennél fogva jobbra számíthatunk is rájuk tengernyi bajainkban.

Mindezekről most a kettős barlangi bal eset ürügyén időszerű szólni, hiszen a lyuknyi lejárát körül a sok óras mentés idején százak szorgoskodtak. Miskolciak, egriek, és budapestiek, mentősök, tűzoltók, barlangimentők, rendőrök, a különleges szolgálat tagjai. Olvasóink előtt is ismert, hogy az ilyen tevékenységre kiképzett, legjobb képességeket felmutató mentők, elhárítók, évek hosszú sora óta látványos és hasznos gyakorlatokat tartanak az úgy látszik elkerülhetetlen tragédiák idején szükséges gyors és eredményes beavatkozás érdekében.

A segítségért kiáltó szóra nem egyformán hallgatunk. Amikor először hangzott el a rádióban, hogy várják Bánkútra a szakmailag felkészült barlangi mentőket és mindenkit, aki segíteni tud, egy éppen a dolga után igyekvő autós élve a járművében levő Westel rádiótelefonos lehetőséggel, gyors kapcsolatot teremtett a barlangi mentők fővárosi Bimbó utcai bázisával, majd helikopter híján elindult a stábbal Bánkútra. Nem törődött a magas benzínárakkal, a félezeres tehető kilométerrel, a halasztható feladatával, hozta a mentő sereget Borsodba. Számára idegen embereket, akikben ő is bízott.

A Polgári Védelem ételt, italt (konzervet, kenyereket, forró teát) osztottak a helyszínen, amire szükséges is volt, mivel a mentés a sajátos körülmények miatt alaposan elhúzódott, kora délutántól késő éjszakáig. A helyszíni készülség felszámolása jóval az éjfél követő órákba nyúlt.

Nagyon sokan voltunk a barlang bejárata körül, persze az ilyenkor elmaradhatatlan sajtósok is: újságírók, tévé- és fotóriporterek, a helyi, a közeli és a távolabbi lapoktól.

Egyszerre csak az volt az ember érzése, hogy talán túlságosan is sokan vagyunk a feladathoz képest. Tagadhatatlan, a veszély a két lány szorult helyzete a mélységben nem volt hasonlítható a tét nélküli gyakorlatok lefolyásához. Próbáljunk csak gondolkodni az aggódó szülők, testvérek, rokonok, barátok fejével. Az érintettek kiszolgáltatottságáról, fájdalmairól nem is szólva. A veszély tehát igazi volt, s nem is kicsi. Azt is tudjuk, hogy itt helyben, Borsodban kiváló barlangi mentők, tűzoltók, képzett és felkészült katasztrófaelhárítók élnek, akik riasztásuk esetén egy pillanattig sem tétováznak, azonnal in-

dulnak a helyszínre. Igaz, ilyenkor nem tudni, milyen ötlettel, konkrét segítséggel léphet be egy budapesti, bakonyi, vagy pilisi barlangász, tehát nem baj, ha kéznél van a lehető legütőképesebb szakemberek csapata. Mégis mintha túlságosan is sokan lettünk volna, mert nem akadt dolga sokaknak a jópofa beszélgetéseken, hangos kacarászásokon kívül. (A teában biztos, hogy nem volt semmi más!) Ez a nagy tömeg úgymond már nem tudott mit kezdeni magával egy idő után, dolga nem lévén. Dehát azt már délután kettőkor lehetett tudni, hogy csak két ember van bajban, nem egy egész általános iskola. Mégis csak jöttek és jöttek, de nem a bá-mészakodók.

Felmerül az emberben az is, hogy akadhattak a segítségnyújtás szándékával érkezettek között olyanok is, akik mintegy jelenlétükkel igazolták fontosságukat, nélkülözhetetenségüket. Gyorsan megjegyzem, hogy mégcsak véletlenül sem gondolok a mentésben, segítségnyújtásban évszázadok, évtizedek óta hagyományosan részt vevő szervezete egyetlen tagjára sem. Ők tudták, tudják, mi a mentési fejelem, felesleges mozdulatok és beszédek nélkül. Érezni lehetett, nyilvánvaló volt jelenlétük szükségessége, hitelessége, amit még egy pillanatra sem lehetett megkérdőjelezni. De a „vidékre kiruccantak” egy része olykor szereptévesztésben élt feladata híján.

Valószínűleg nagyon sokan megköveznének e sorok olvastán, milyen barátságatlan gesztus az égő házban vödörrel sietők szándékait megkritizálni, mert közben kicserélik a heti victermést. Senki sem vitatja a jószándékot, kiváltképp nem egy Orosz Ferencét, aki ingyen fuvar vállalt hallva a riasztó hírt Borsodból, s nem Adamkó Péterét, a budapesti barlangi mentők jeles aktivistáját, aki fillérekből kuporgatott, ám korszerű felszerelésekkel indult Bánkútra. Azt hiszem a bajban segítséget nyújtóknak ezt nem szükséges bizonygatni. De léteznek, létezniük kell iratlan szabályoknak is, amelyek szerint az égő ház mellett nem illik, mitöbb haragra ingerlő fütyörészve, magasan hordott orral glasszálni. Hát ettől voltunk kicsit sokan Bánkúton.

Végül, jól átrághva a történeteket, az sem kizárt, hogy az, ami ilyen felhangokat adhatott ennek az egyébként szakszerű és gyors mentésnek, az megint a minket sok oldalról bekerítő szegénység volt. Az a tény, hogy ebben az egész csapatban csupán Orosz Ferencnek volt egyedül Westel rádiótelefonja. Ha legalább a vezetők rendelkeztek volna ilyenekkel, vagy egy ilyen rendszer tagjai lehetnének (az egész egy nyomorult millión múlik), akkor sima lett volna a mentési ügy, mert egy bizonyos ponton túl már elég lett volna csupán ennyit mondani: köszönjük az ajánlkózást, bírnak a gombóccal magunk is. Mert bírtak!

(n. j.)

Bj-i mentés

Dia báz - Boulogy h. Bükkk